

Warszawa, dnia 1 marca 2016 r.

**PREZES
URZĘDU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ**

Magdalena Gaj

DHRT.WPS.6082.2.2016.2

Fondlar sp. z o.o.

pl. Solny 14/3
50-062 Wrocław

**Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego**
Wybrzeże Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław

Opinia w sprawie

**„Umowy ramowej operatora DSS o dostępie do infrastruktury
telekomunikacyjnej wybudowanej z udziałem środków pomocowych
Unii Europejskiej”**

W odpowiedzi na pismo Fondlar sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (dalej „DSS Operator”) z dnia 19 lutego 2016 r. (data wpływu do Urzędu Komunikacji Elektronicznej w dniu 23 lutego 2016 r.) w sprawie przekazania Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej „Prezes UKE”) „Umowy ramowej operatora DSS o dostępie do infrastruktury telekomunikacyjnej wybudowanej z udziałem środków pomocowych Unii Europejskiej” (dalej „Oferta ramowa”),

zatwierdzam opłaty za dostęp hurtowy przedstawione w Ofercie ramowej.

Uzasadnienie

Na mocy decyzji z dnia 14 grudnia 2012 r. nr C(2012)9571 dotyczącej notyfikacji pomocy państwa SA. 33386 (2012/N) – Polska Sieć szerokopasmowa na Dolnym Śląsku (dalej „Decyzja notyfikacyjna”), Komisja Europejska stwierdziła, że środek dotyczący wspierania budowy regionalnej sieci szkieletowej na Dolnym Śląsku (dalej „DSS”) jest zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 880, z późn. zm.) podmiot, który wykorzystał środki publiczne, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, do budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury telekomunikacyjnej wykorzystywanej do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub publicznej sieci telekomunikacyjnej lub

nabył prawa do takiej infrastruktury lub sieci oraz jego podmioty zależne, jest zobowiązany zagwarantować współkorzystanie oraz dostęp telekomunikacyjny do takiej infrastruktury oraz sieci przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, jeżeli taki obowiązek wynika z przepisów o pomocy publicznej, decyzji, umów lub innych aktów, na podstawie których nastąpiło finansowanie ze środków publicznych tej budowy, przebudowy lub remontu lub nabycia praw, na zasadach tam określonych.

Zgodnie z motywem 51 Decyzji notyfikacyjnej opłaty nałożone przez operatora infrastruktury będą zatwierdzane, a następnie monitorowane i weryfikowane przez Prezesa UKE. W związku z powyższym, operator infrastruktury DSS, zrealizowanej z wykorzystaniem środków publicznych na podstawie Decyzji notyfikacyjnej, jest zobowiązany uzyskać akceptację Prezesa UKE w zakresie wysokości opłat określonych w Ofercie ramowej. Ponadto, zgodnie z motywem 105 Decyzji notyfikacyjnej obowiązki związane z dostępem będzie nadzorował Prezes UKE.

W dniu 30 września 2014 r. Prezes UKE opublikował „Stanowisko Prezesa UKE w sprawie realizacji obowiązku zapewnienia współkorzystania oraz dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury telekomunikacyjnej lub publicznej sieci telekomunikacyjnej wybudowanej w ramach regionalnych sieci szerokopasmowych” (dalej „Stanowisko”).

W dniu 12 grudnia 2014 r. Prezes UKE opublikował „Ofertę referencyjną dla Operatorów Infrastrukturalnych określającą warunki zapewnienia dostępu do Regionalnych Sieci Szerokopasmowych” (dalej „Oferta referencyjna”) wraz z „Wytycznymi dotyczącymi wyznaczania opłat za dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej Regionalnych Sieci Szerokopasmowych” (dalej „Wytyczne”).

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes UKE stwierdził co następuje:

Zgodnie z motywem 39 Decyzji notyfikacyjnej operator infrastruktury DSS może oferować dostęp do infrastruktury DSS wyłącznie na kwalifikowanych obszarach i na zasadach wynikających z Decyzji notyfikacyjnej (zasada dostępu warunkowego). Zasada dostępu warunkowego znalazła odzwierciedlenie w Wytycznych. Dostęp warunkowy oznacza zakaz podłączania do DSS podstawowej infrastruktury szerokopasmowej, jeżeli węzeł DSS jest zlokalizowany w miejscowości, w której występuje dostateczna konkurencja na poziomie takiej sieci lub gdzie istnieją co najmniej dwie konkurujące infrastruktury podstawowej łączności szerokopasmowej. Postanowienia Oferty ramowej nawiązują do szczególnych warunków dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury DSS określonych w Decyzji notyfikacyjnej. Oferta ramowa zobowiązuje przedsiębiorców telekomunikacyjnych korzystających z infrastruktury DSS do przestrzegania powyższych zasad i zastrzega możliwość przeprowadzania przez operatora infrastruktury DSS czynności kontrolnych w tym zakresie. Takie ograniczenia w użytkowaniu sieci DSS zmniejszą ryzyko zakłócania konkurencji względem dostawców podstawowych usług szerokopasmowych.

Zgodnie z motywem 45 Decyzji notyfikacyjnej usługi hurtowe powinny obejmować aktywny dostęp poprzez zapewnianie usług transmisyjnych, a także dostęp pasywny poprzez zapewnianie dostępu do usług dzierżawy ciemnych włókien oraz dzierżawę kanalizacji kablowej. Oferta ramowa zawiera katalog podstawowych usług hurtowych, tj. usługi transmisji danych Ethernet oraz dzierżawę ciemnego włókna i kanalizacji kablowej, jak również katalog usług komplementarnych, tj. usługi kolokacji, połączenia sieci, jak również nadzór. Należy zauważyć, że Oferta ramowa

obejmuje również katalog usług dodatkowych, tj. dzierżawę kanału optycznego oraz usługi tranzytu IP.

W zakresie katalogu podstawowych usług hurtowych w Ofercie ramowej zaproponowano tryb rozliczeń zgodny z powszechnie przyjętymi praktykami rynkowymi. Podobnie jest w przypadku trybu rozliczeń za usługi dodatkowe oraz usługi komplementarne.

Zgodnie z Ofertą ramową usługi transmisyjne rozliczane są na podstawie opłaty dla określonej przepływności, niezależnej od kilometrażu w rozbiciu na kilka grup przepływnościowych, a usługi dostępu do ciemnego włókna i kanalizacji kablowej rozliczane są za długość dzierżawionego odcinka. W przypadku usługi kolokacji, Oferta ramowa przewiduje możliwość korzystania z przestrzeni 1U w szafie telekomunikacyjnej oraz możliwość dzierżawy powierzchni pod szafę telekomunikacyjną.

Zgodnie z motywem 49 Decyzji notyfikacyjnej ceny dostępu hurtowego powinny być oparte na przeciętnych (regulowanych) cenach hurtowych za porównywalne usługi stosowane na bardziej otwartych na konkurencję obszarach lub, wobec braku takich publikowanych cen, na cenach określonych lub zatwierdzonych przez krajowy organ regulacyjny. Mając na względzie postanowienia Decyzji notyfikacyjnej, Prezes UKE przeanalizował konkretne poziomy opłat za poszczególne usługi podstawowe, wskazane w Ofercie ramowej.

W przypadku usług transmisji danych Ethernet, Prezes UKE stwierdził, że opłaty określone w Ofercie ramowej dla poszczególnych przepływności nie odbiegają znacząco od zakresów opłat rynkowych, przeanalizowanych przez Prezesa UKE i podsumowanych w Wytocznych. Precyzując, dla poszczególnych przedziałów przepływności opłaty za transmisję danych Ethernet kształtują się następująco:

- dla przepływności 10 Mb/s - 500 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 50 Mb/s - 600 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 100 Mb/s - 700 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 200 Mb/s - 1 000 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 300 Mb/s - 1 150 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 500 Mb/s - 1 250 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 1 Gb/s - 1 400 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 10 Gb/s - 3 400 PLN miesięcznie.

Zidentyfikowany poziom opłat rynkowych określonych w Ofercie ramowej, dla wyżej podanych przepływności, przeanalizowanych przez Prezesa UKE kształtował się odpowiednio w następujących przedziałach:

- dla przepływności 30 Mb/s - 643-827 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 100 Mb/s - 745-1000 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 500 Mb/s - 995-1700 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 1 Gb/s - 1185-2507 PLN miesięcznie,
- dla przepływności 10 Gb/s - 2112-5255 PLN miesięcznie.

Należy podkreślić, że Oferta ramowa w ramach rozwiązań elastyczności cenowej dla usług transmisyjnych przewiduje opusty, których wysokość uzależniona jest od kategorii miejscowości zgodnie z klasyfikacją przedstawioną w Decyzji notyfikacyjnej związanej z dotychczasową dostępnością infrastruktury telekomunikacyjnej. Wraz z niższą kategorią miejscowości określoną w Decyzji

notyfikacyjnej (ze względu na niższą dostępność infrastruktury telekomunikacyjnej), zwiększeniu ulega potencjalny opust, co jest w pełni zbieżne z Wytycznymi i w ocenie Prezesa UKE jest działaniem skierowanym na uatrakcyjnienie Oferty ramowej, w szczególności na terenach będących białymi plamami, charakteryzujących się relatywnie niskim popytem na usługi szerokopasmowe.

W przypadku usługi dzierżawy ciemnego włókna światłowodowego, należy stwierdzić, iż zawarta w Ofercie ramowej opłata (100 PLN/km/mies.) za dzierżawę jednego włókna w warstwie dystrybucyjnej sieci DSS stanowi dolny limit w przedziale opłat rynkowych za analogiczne usługi podsumowanych w Wytycznych, które dla przebiegów pozamiejskich kształtują się w zakresie od 100 do 160 PLN/km/mies. Oferta ramowa w ramach rozwiązań elastyczności cenowej dla dzierżawy ciemnych włókien, podobnie jak w przypadku usług transmisyjnych, przewiduje opusty związane z dotychczasową dostępnością infrastruktury telekomunikacyjnej, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia pobudzania inwestycji w białych plamach.

Po analizie propozycji przedstawionej w Ofercie ramowej w zakresie opłaty za dzierżawę przestrzeni mikrootworu w mikrokanalizacji o średnicy wewnętrznej 9 mm (MT-DB7/10) wynoszącej 1,10 PLN/m/mies. w warstwie dystrybucyjnej sieci DSS, Prezes UKE stwierdził, że zaproponowany w Ofercie ramowej poziom opłat mieści się w zakresie aktualnie stosowanych na rynku cen podsumowanych w Wytycznych, tj. przedział opłat od 0,90 do 2,19 PLN/m/mies. Podkreślić należy, iż DSS Operator w zakresie usługi dzierżawy kanalizacji kablowej uwzględnił dodatkową, opcjonalną usługę wdmuchnięcia światłowodu do mikrokanalizacji, co może przelożyć się na zwiększenie zainteresowaniem usługą dzierżawy kanalizacji kablowej.

Prezes UKE zwrócił uwagę, że usługa dostępu do kanalizacji kablowej obejmuje wyłącznie dostęp do mikrokanalizacji MT-DB7/10. DSS Operator wyjaśnił, że projekt DSS przewidywał wybudowanie kanalizacji kablowej wyłącznie w postaci ww. typu mikrokanalizacji. Należy zatem uznać, że z przyczyn obiektywnych w ramach infrastruktury DSS, Operator DSS nie dysponuje innymi zasobami kanalizacji kablowej niż te, które są oferowane.

Oferta ramowa w ramach rozwiązań elastyczności cenowej dla dzierżawy kanalizacji kablowej także przewiduje opusty związane z dotychczasową dostępnością infrastruktury telekomunikacyjnej, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia pobudzania inwestycji w białych plamach.

Prezes UKE wskazuje, że opłata za usługę kolokacji w węzłach dystrybucyjnych w Ofercie ramowej (tj. 80 PLN/mies. za dzierżawę przestrzeni 1U) jest zgodna z ustalonym przez Prezesa UKE poziomem opłat rynkowych za analogiczne usługi, który kształtuje się w przedziale od 23 PLN do 97 PLN miesięcznie za dzierżawę przestrzeni 1U w szafie telekomunikacyjnej. Opłata za kolokację w węzłach szkieletowych (tj. 120 PLN/mies. za dzierżawę przestrzeni 1U) przekracza poziom opłat rynkowych, co jednak w ocenie Prezesa UKE jest dopuszczalne, ponieważ węzły szkieletowe znajdują się głównie na obszarach średnio i wysoko konkurencyjnych.

Prezes UKE zwrócił uwagę, że usługa nadzoru określona w Ofercie ramowej wiąże się z naliczeniem opłat o następujących wysokościach:

	w dni robocze w godzinach 8:00-18:00	w dni robocze w godzinach 18:00- 8:00 oraz w dni wolne od pracy
Oплата za nadzór – ryczałt 1h	300 PLN	
Oплата za nadzór – za każdą rozpoczętą godzinę powyżej 1h	70 PLN	150 PLN

Rekomendowane przez Prezesa UKE opłaty za nadzór nie przewidują ryczałtu i kształtują się w sposób następujący:

	w godzinach 8:00-16:00	w godzinach 16:00- 22:00 i 6:00-8:00	w godzinach 22:00-6:00 i święta
Oплата za nadzór	67 PLN/h	91 PLN/h	110 PLN/h

Oплата ryczałtowa za nadzór służy do odzyskania kosztów stałych, ponoszonych w związku ze sprawowaniem nadzoru (m.in. kosztów dojazdu na miejsce sprawowania nadzoru). Stosowanie takiej opłaty jest przyjętą praktyką wśród operatorów infrastruktury regionalnych sieci szerokopasmowych. W przekazanym uzasadnieniu wysokości opłat ryczałtowych przyjętych w Ofercie ramowej, DSS Operator wskazał na szereg czynników które miały wpływ na poziom opłaty ryczałtowej za usługę nadzoru. Elementami które wzięto pod uwagę były:

- wysoka średnia odległość siedziby DSS Operatora do węzła DSS,
- długi średni czas dojazdu z siedziby DSS Operatora do węzła DSS,
- wysokie koszty transportu,
- wysoki koszt roboczogodziny inspektora nadzoru.

Jednocześnie DSS Operator uzasadnił wysokość opłaty godzinowej za nadzór w godzinach nocnych i w dniach wolnych od pracy, wskazując na wysokie koszty wykonywania prac w tych okresach (wysokie koszty roboczogodziny związane z koniecznością pokrywania dodatków za pracę w nocy i w dniach wolnych od pracy).

W ocenie DSS Operatora powyższe czynniki mają wpływ na relatywnie wysoki koszt związany ze świadczeniem usługi nadzoru. Mając na względzie powyższe Prezes UKE stwierdził, że zaproponowane odstępstwo od rekomendowanego poziomu opłat za nadzór jest uzasadnione i nie narusza zasady otwartego dostępu do sieci DSS.

W Wytycznych Prezesa UKE, opłaty rynkowe nie uwzględniają specyfiki poszczególnych obszarów, co uzasadnia posługiwanie się w Ofercie ramowej opustami uzależnionymi od klasyfikacji przedstawionej w Decyzji notyfikacyjnej związanej z dotychczasową dostępnością infrastruktury telekomunikacyjnej. Zaproponowane w Ofercie ramowej podejście do zastosowania elastyczności cenowej nie budzi wątpliwości Prezesa UKE i jest zgodne z Wytycznymi. Jednocześnie wskazać należy, iż Oferta ramowa określa w jasny sposób zasady łączenia poszczególnych rabatów (sumowanie dostępnych opustów), czy kwestii ustalania opłat dla odcinków infrastruktury przechodzących przez obszary o różnych poziomach cennikowych opustów (opusty są stosowane, jeżeli przynajmniej jedno zakończenie łącza występuje w określonym powyżej obszarze, jeżeli oba

zakończenia występują w ww. miejscowościach w wycenie stosuje się korzystniejszy opust).

Zdaniem Prezesa UKE, Oferta ramowa (zawarty w niej zakres usługowy i poziomy opłat) umożliwi stworzenie oferty przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w oparciu o przyłączoną do DSS sieć dostępową. Co więcej, należy zauważyć, że zaproponowany w Ofercie ramowej poziom opłat ogranicza ryzyko niepożądanego wpływu stosowania Oferty ramowej na istniejącą konkurencję na rynku telekomunikacyjnym.

Prezes UKE, po przeanalizowaniu Oferty ramowej, zatwierdza opłaty za dostęp hurtowy w niej przedstawione. Jednocześnie Prezes UKE przeanalizował także pozacenowe postanowienia Oferty ramowej.

Zgodnie z motywem 45 Decyzji notyfikacyjnej *„Kluczowym celem projektu DSS jest zapewnienie przepustowości każdemu operatorowi trzeciemu, który chce podłączyć swoją infrastrukturę ostatniej mili zgodnie z zasadami określonymi powyżej. Zatem zapewnianie dostępu hurtowego będzie odbywać się na podstawie niedyskryminujących warunków gwarantujących wolny dostęp”*. Zasady te zgodnie z Decyzją notyfikacyjną dotyczą zapewniania dostępu do infrastruktury DSS w sposób otwarty, przejrzysty i niedyskryminujący. W opinii Prezesa UKE jednym z podstawowych warunków otwartego dostępu na warunkach niedyskryminujących jest między innymi zapewnienie wszystkim zainteresowanym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostępu do wszelkich istotnych informacji na temat infrastruktury DSS. Oferta referencyjna rekomenduje publikowanie takich informacji, a ponadto określa szczegółowo zakres i wymogi, jakim powinny odpowiadać udostępniane informacje. Oferta ramowa przewiduje obowiązek publikowania informacji dotyczących infrastruktury DSS, określa zakres tych informacji oraz wymogi jakim powinny one odpowiadać. Tym samym, w opinii Prezesa UKE, szczegółowe informacje określone w Ofercie ramowej dotyczące infrastruktury DSS czynią zadość wymaganiom wynikającym z Decyzji notyfikacyjnej oraz przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności Oferty ramowej poprzez umożliwienie prawidłowego złożenia wniosku o zawarcie umowy szczegółowej, sporządzenia biznesplanu oraz efektywnego korzystania z usług hurtowych.

Mając na względzie konieczność zapewnienia dostępu hurtowego do infrastruktury DSS w sposób efektywny (zgodnie z motywem 45 Decyzji notyfikacyjnej), Prezes UKE zwrócił szczególną uwagę na kwestię poziomu jakości świadczonych usług. Zgodnie z Ofertą referencyjną, zalecany poziom jakości usług jest określony jako parametr miesięcznej dostępności usług na poziomie 99,7%; czas reakcji na awarię 60 min.; czas usunięcia awarii 12h przy maksymalnym poziomie prac planowych (które nie są uwzględniane przy wskaźniku miesięcznej dostępności usługi) wynoszącym 24h/rok. Oferta ramowa zakłada trzy poziomy model jakości świadczonych usług. Oferta ramowa określa wysokość: rocznej dostępności usługi w zakresie od 99,0 do 99,9%; czasu reakcji na awarię od 60 do 180 min. oraz czasu usunięcia awarii od 4h do 12h przy maksymalnym poziomie trwania prac planowych 24h/rok.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż w zakresie parametrów jakościowych Oferta ramowa spełnia wymagania konieczne do zapewnienia efektywnego otwartego dostępu do sieci DSS.

Podsumowanie

Niniejsza opinia dotyczy zgodności Oferty ramowej z postanowieniami Decyzji notyfikacyjnej w zakresie wysokości opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury DSS. Opinia nie uwzględnia żadnych okoliczności faktycznych właściwych dla współpracy operatora infrastruktury DSS z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, w szczególności niniejsza opinia nie uwzględnia specyficznych uwarunkowań występujących na poszczególnych obszarach objętych zasięgiem infrastruktury DSS. Należy podkreślić, że ze względu na znaczne zróżnicowanie tych uwarunkowań zaleca się elastyczne podejście w zakresie stosowania przez operatora infrastruktury DSS Oferty ramowej we współpracy z innymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. Mając na względzie uprawnienia Prezesa UKE do rozstrzygania sporów międzyoperatorskich w zakresie dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury DSS, należy podkreślić, że takie spory będą rozstrzygane w sposób indywidualny z uwzględnieniem okoliczności faktycznych danej sprawy. Z tego względu warunki dostępu do infrastruktury DSS określone przez Prezesa UKE w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego mogą różnić się od warunków przedstawionych w Ofercie ramowej. Prezes UKE wskazuje, iż rozstrzygając ewentualny konkretny spór międzyoperatorski w zakresie dostępu do infrastruktury DSS, będzie zmierzał do ograniczenia ryzyka wystąpienia zagrożeń we wzajemnej współpracy międzyoperatorskiej, w tym także tych wskazanych w niniejszej opinii.

Otrzymuje:

1. Fondlar sp. z o.o.
pl. Solny 14/3
50-062 Wrocław
2. Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław